

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 9 JUNIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Junij.

De verwachting van eenige onzen tegenstanders heeft eene hoogte bereikt, waarop het niet meer mogelijk is hen met een ernstig gezigt aan te staren. Wil men niet spo onbeleefd zijn van ze in hun gezigt dit te lachen, dan blijft er niets anders over dan hun den rug toe te keeren. Dat moeten wij van daar aan 't Goudsch Kronijkske doen. Zoo lang het doentlijk, zoo lang er nog een schaduw van redeneering in zijne taal merkbaar was, hebben wij het niet beneden ons gerekend nu en dan acht te slaan op zijne praat. Wanneer hij echter in die mate, als hij zijn artikel veroorloofd heeft, den spot drijft, wij zeggen niet met waarheid en recht, maar met een gezamenlijk verstand — zou men dan wel dat ons een schandelijk wapen, dat wij ons niet hoeven inlaten?

Wij kunnen onzen lezers, geen uitgezonderd, te veel scherpsinnigheid toe, dan dat wij het noodig zouden achten om hen opmerkzaam te maken op het ongerijmd en onzinnige der voorwaarden, waarop het Kronijkske ons voor 't vervolg Bisschoppen zal gunnen, — NB. die wij reeds hebben en voor goed — en wij bepalen ons derhalve hem aan hun oordeel over te leveren.

Aldus laat hij zich hooren:

»Wenschen onze katholieke landgenooten zich met Bisschoppen vereenigd te zien, welnu, dat hun die, maar vrij van den invloed van Rome, worden toegestaan; Bisschoppen door den Koning uit te kiezen, door den Koning te benoemen, den eed van getrouwheid zweerende aan den Koning [en aan] 's lands wetten, en dat wel onder den titel van Bisschop te Utrecht, te Haarlem, te Breda, van het Katholiek Kerkgenootschap in Nederland.

»Dit mogen, dit willen wij onzen katholieke broeders niet onthouden. Maar ook alleen op dien voet is eene regeling der Katholieke Kerk hier te lande, met Bisschoppen aan het hoofd, denkbaar.

De Nederlander schijnt, na den afloop der verkiezingen, vrij zeker van zijne zaak; hij heeft mogelijk niet geheel ongelijk. Hij houdt lofspraken op den heer Thorbecke en vaardigt een programma uit, maar thans een nieuw programma, van de beginselen, welke hem in 't vervolg ten aanhoorden zullen zijn.

Dat programma luidt als volgt:

»Wij verlangen een ontwikkeling van de in 1848, met behoud der grondwet, van haar beginsel (!!!), gewijzigde Grondwet.

»Hervorming en vooruitgang.

»Een nationaliseren van den Constitutionelen Staatsvorm die door den invloed van het Liberalisme, onder al de verscheidenheden der revolutionaire wijsheid, telkens geneutraliseerd werd.

Wat zegt men er van, van dat programma?

Dat men het zoo maar niet dadelijk, bij den eersten oopslag, begrijpen kan? Maar het is het een aardig, om maar zoo dadelijk begrijpen te willen. Wat er al zoo in zit, zal later blijken; want de heeren maar eerst weer op 't kussen zitten.

Zoo veel blijke er intusschen reeds nu uit, dat de heeren den constitutioneelen staatsvorm willen nationalizeeren. Begrepen? Men herinnere zich wat in hun woordenboek de woorden nationaal, natie, kern der natie zeggen wil! Een prachtig vooruitzicht voor de twaalf tot honderd duizend Katholieken en voor de distantiërende Protestanten, enz., die niet tot het uitverloren volk der »heiligen» van Dordrecht behooren!

En welke manier, bij dat nationaliseeren van den constitutioneelen staatsvorm, in de hoogte zal geheven worden?

»HERVORMING EN VOORUITGANG!»

Die fijntjes van den Nederlander!

Zijn ze niet behendig?

Maar ook eerlijk?!!

Het nieuwe Nederlanderachtige programma wordt op treffende wijze toegelicht in de Neue Preuss. Zig., den Pruisischen Nederlander. In haar Nummer van

vooreergisteren schrijft zij, aan 't slot van haar hoofd-artikel, het volgende:

»Thans zij Holland (1) ontwaakt en opgewonden tot in de diepste diepten van zijn volk; het schrijve zijn geloof op zijne banier en trede zijne vijanden moedig te gemoet! Dat alles zou nu een enkel woord in het Vatikaan en zijde titels hebben bewerkt! Wij gelooven het niet. Holland is slechts ontsteld over zijn eigen slaap; want zijn vijand verstaat nog wel de oude kunsten, maar hem ontbreekt de oude magt. Vermogten Rome's en Spanje's ongebroke kracht tegen het vaste geloof der Nederlanden meer niet dan zijnen roem te vergrooten: zoo zou het den spot kunnen drijven met de plannen van een man, wien zijn noodlot leerde, dat twee menschen is, terwijl hij vast stond in het geloof. Hier echter is Achilles — maar neen, Achilles was een Heiden — hier is Holland te verwonden. Men zal met middelen van beleid handelen, en dan blijft het verbond van het radikalismus met het ultramontanismus zeer gevaarlijk. Het radikalismus wrokt tegen den vorst en wil de liefde uit de borst der volken rukken; het ultramontanismus wrokt tegen de Protestanten, en met dubbelen wrok [tis laag!], wanneer de Protestant een Koning is. Daarom sluiten Jezuït en radikalen in Nederland hun verbond, en de gemeenzame vijandschap geldt Oranje. Daartegen is het liberalismus en des gelds patriotsche liefde op zich zelve een houten zwaard en een breekbare schild. Oranje sluit veeleer als Koning een verbond met de Protestanten, en als Christen gedenke hij, dat hij als Koning geroepen is, om te heerschen. Dan zijn de ultramontaan en zijn radicale nasleep gemakkelijker te verwinnen dan Alva en zijn leger.

Indien er veel duisters is in het aangehaalde, men neme het ons niet kwalijk. Wij hebben getrouw vertaald, maar konden niet verduidelijken, wat, op Nederlanderachtige manier, met kunst verduisterd is geworden. Zoo veel intusschen blijkt er uit, dat de Nederlander van Berlijn regt in zijn schik zou zijn, indien het uitverkoren leger van Dordrecht eens duchtig van leer trok tegen de Katholieken en de radikalen! Zoo zouden op slag de historische eigenaardigheden der natie weer aan 't licht komen.

De Civiltà Cattolica, een met uitstekend talent geschreven en over de gansche wereld verspreid maandwerk (zie de Advertentie), heeft zich in zijne afleveringen voor Maart en April zeer in het breede met Nederland bezig gehouden. Wij zullen achtereenvolgens zijn artikel over de quæstie van den dag onder de oogen brengen van onze lezers; heden deelen wij hun mede, wat het in zijne aflevering van 3 Maart (Kronijk van 14 - 23 Februarij II) over ons land gepubliceerd heeft.

Dit is het volgende:

»Onze jongste korrespondentie uit Nederland beschrijft de positie der katholieke en protestantsche partij: wij zullen er een oogenmerk op heeten. In het vijandig verband van de Katholieken en de Protestanten, die de leus der »heiligen» van Dordrecht aanstroomt, staat het onwaarschijnlijk maarndwerk de Katholieken, die de leus tot zijn motto heeft genomen, der tegenpartij grooten angst in. Inderdaad vreezen zij ook bovenal hunne voorregten, waardigheden en ambten, waarin zij met het vet der aarde en met het zweet der Katholieken worden gevoed, te verliezen. Om die reden hebben zij dat uitgebreide net van geheime genootschappen gevormd, welker hoofddoel en bijzondere strekkingen wij zullen kenbaar maken. In deze hebben zij de zenuw hunner krachten gekoncentreerd, niettegenstaande zij zelve wel gevoelen, dat eer en loyauteit hun edeler en eerlijker middelen moesten doen bezigen.

»Hoe vermeteler echter hunne taal is, des te minder vertrouwen legt zij ook aan den dag. En inderdaad, het resultaat hunner pogingen, zooveel men daarover kan oordeelen uit de afgelegde verslagen, is wel geschikt om

(1) Alweer diezelfde grove fout, waarover men de pausselijke allokutie zóó hard valt! Wordt zij evenwel aan de heeren Bertin, Stahl en von Gerlach wel ten kwade geduid? O eerlijkheid der partijzucht!

hen mismoedig te maken. Zij hebben zulks ook wel bepeurd, en door hun toevlugt te nemen tot middelen, welke alle godsdienstleer veroordeelt, klaarblijkelijk bewezen dat de godsdienstvrijheid op zich-zelve geen hecht schild is tegen de waarheid, en dat God met hen niet is. Zij die zich beroemen anti-revolutionnaire te zijn, hebben al die middelen gebezigd, waarmede de revolutionen worden aangestookt. Zij trachten de massa's op te ruijen, en overstroomjen het land met blaauwboekjes tegen de katholieke godsdienst en geestelijkheid. Te vergeefs protesteert de geestelijkheid, dat de ongerijmdheden, die men haar toedicht, geenszins hare leer zijn — de tegenpartij, trouw aan de les harer vaderen: *Laster maar voort; er blijft alligt een smetje kleven*, vervolgt hare lasteringen met de meeste koelbloedigheid. Tegenwoordig, even als in de eerste jaren der hervorming, stapelen zij beschuldigingen op zonder bewijzen, lage verguizingen en tastbare logens. »Uwe Kerk, zeggen zij, is onzedelijk, en is gebouwd op logen. Zij steunt op de valsche be- weering dat Christus den Paus tot zijnen Stedehouder »op aarde aangesteld en hem alle magt gegeven heeft. »Maar het bewijs? . . . Immers, de Paus gaat te biecht, »en er worden missen voor hem gezongen. . . .

»Na meerdere redeneeringen van gelijke gehalte, is het kurieus hen op den toon van de Farizeën medelijden te hooren betuigen met de Katholieken:

»»Wij kunnen niet anders doen dan God den Vader »van Onzen Heere J. C. bidden, dat Hij zich gewaardige »eenen blik op u te werpen, u te verlichten en te geleiden tot de waarheid.

»Met eene verbazende onbeschaamdheid hebben zij eene geloofsbelijdenis gedrukt, welke, volgens hen, in Hongarije werd opgedrongen aan hen, die zich betrekken tot het katholiek geloof. In dat geschrift ontmoet men de ongerijmdste en meest kwetsende stellingen omtrent alles, wat den Katholieken heilig en eerbiedwaardig is. Daarin wordt gezegd dat de Paus de zonden vergeeft enkel door zijnen wil; dat de voorschriften van den Paus, al zijn ze ook strijdig met de Schriftuur, moeten gehoorzaamd worden, bij voorkeur zelfs van de geboden van den levenden God; dat de H. Maagd grootere vereering waardig is dan Christus-zelf. Deze en duizende soortgelijke lasteringen worden gedrukt en verspreid en verkondigd met eenen ijver, eene betere zaak waardig. Te gelijker tijd zijn er, die het teekenen van verzoekschriften voor eene herziening van de Grondwet bevorderen, welke door eenige anti-revolutionnairen goddeloos en onzedelijk wordt genoemd. Hoe fraai klinkt dat in hunnen mond! Wat meer is: niet te vreden met de leeringen te bestrijden, zijn er velen, die hunne wapenen of liever hunne tanden wenden tegen de personen. Zij verkondigen luide dat de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo slechts een middel van geldafpersing is, om de kerken en den schat van Rome te verrijken. Zij beschuldigen de Katholieken van te hebben met Napoleon, om, door hem geholpen, het Pruisische Rijk te vernietigen. Het protestantsche volk heeft de Katholieken, na in eenige weeks van artikelen al die lasteringen te hebben herkaaid, besluit zeer logiesch in dezer voege: »Die »Protestanten, die de Katholieken beschouwen als be- »hoorende tot de godsdienst van Christus, moeten wel »zelve, al is het dan ook heimelijk, Katholieken zijn; »of zij kennen de godsdienst van Rome niet, of zij heb- »ben van den Christen slechts den naam.» En met woor- den niet te vreden, gaan zij zelfs over tot feiten: doch laten wij ze verzwijgen, en besparen wij aan de kiesche ooren onzer lezers de vuile tooneelen, waarin zij, het voetspoor van Luther volgende, de allerheiligste geheimen van ons geloof openlijk profaneeren.

»Zoo veel hardnekkigheid en verwoedheid is geenszins het gevolg van enkel godsdienstig fanatismus: wat hen het meest kwelt, is, gelijk wij zeiden, de vrede van hunne voorregten en de onrechtvaardige overheersching te verliezen, welke op hunne verdrukte tegenpartij drukt. Zij vreezen datragt en billijkheid zal beginnen te heerschen in dat land, waar de Katholieken zoo langen tijd beschouwd werden als laag geboefte; en zij willen die overweldigde regten behouden, en de overweldigde tot geweld hun toelaten.

hopen zij door den strijd tegen de Katholieken levendig te houden, hunne eensgezindheid nog eene wijl te verzekeren. Ondertusschen breidt van dag tot dag de tweedragt zich uit in hun legerkamp, en de schrandersten voorzien de scheuring als aanstaande en nabij.

„Wat eenheid,” schreef onlangs een Protestant, „wat orde is het, des morgens de Godheid van Jezus Christus te hooren verkondigen, en haar 's avonds te hooren loochenen? Wat orde is het als de katechismus bestreden wordt door den predikant, die hem moet onderwijzen? Wat orde dat een ieder een predikant uitzoekt naar zijne eigene denkbeelden, terwijl én herder én leek, geene eigene, maar eene gemeenschappelijke leer moesten belijden?”

„Dergelijke jammerklagen behoorden natuurlijker wijze de dwalenden terug te voeren tot die Kerk, waarin de eenheid en de orde gepersonifieerd zijn. Ondertusschen is dit het geval niet, men hoore slechts welk een wonderlijk denkbeeld diezelfde schrijver zich vormt van de Katholieke Kerk, welke die voorregten bezit, welke door hem in de protestantsche kerk vruchteloos gewenscht worden. De Heer behoeft ons van die gekunstelde, uitwendige, huichelachtige eenheid. Veel liever duidendvoudige strijd tegen het neologismus en rationalismus, dan zulk eene eenheid.” Die gekunstelde, uitwendige, huichelachtige eenheid is de eenigste, die het hien behaagt aan de Katholieken toe te kennen.

Verblinden, die niet inzien dat zulk eene eenheid noch krachtig, noch duurzaam, noch vruchtbaar zou kunnen wezen, zoo zij niet verlevendigd werd door het geloof.

„De Piëtisten, orthodoxen genaamd, hellen meer en meer over naar de revolutie, en beschouwen de Katholieken als hunne ergste vijanden. De vroegere verwijderingen afgekeerdheid, rijzen weder op, de verbittering groeit aan, en alle hoop van toenadering verdwijnt meer en meer op den achtergrond. 't Is echter waar dat niet alle Protestanten aan die Jansenzweering tegen de Katholieken deel nemen. Sommigen keuren haar openlijk af (1). Een predikant in de kerk der Remonstranten te Amsterdam heeft openlijk van den kansel geklaagd over dien *illoyalen* oorlog, en de schandelijke schotschriften gegist, die dagelijks het licht zien tegen de Moederkerk, gelijk hij de Katholieke Kerk eervol noemt. Doch slechts weinigen durven hunne afkeuring op zulk eene wijze aan den dag leggen. Intusschen bidden de Katholieken hartelijk voor de bekeering hunner broederen, en zij doen dit nog ijveriger, sinds Z. H. Pius IX zich verwaardigd heeft door middel van tot dat einde verleende *aflaten*, hunne liefde en ijver te ontvonken.”

In een artikel, ten opschrift dragende: *Schijnheiligheid en logen*, gaat de *Grondwet* voort, het spel van bedrog en volksmisleiding te ontmaskeren, dat in de laatste maanden in ons land gespeeld is. Wij ontleenen aan haar artikel de volgende plaatsen:

„De schijnheiligheid is nog tot ergerlijker doeleinden geëxploiteerd.

„Wij zijn verdraagzaam,” roept men Nederland toe: en overal wordt al het mogelijke aangewend, om burger tegen burger door onverdraagzaamheid op te zetten.

„Vrijheid van geweten en godsdienst voor ieder,” is een tweede kreet, die wordt aangeheven; — en in hetzelfde oogenblik eischt men van den Koning, dat Hij weigere aan de twee vijfde gedeelten zijner onderdanen, wat de wet, die boven den Koning staat, aan die onderdanen verleent. — Wij willen mildere toepassing van de Grondwet, dan onder het vorig bewind! is de ministeriële leus... en alle voorstanders van die mildere toepassing worden uitgekroten als oproerkraaiers, als belagers van Land en Koning; terwijl zij, die hun gehoorzaam door de familie-regering in de hand gewerkt, de misbruiken geteeld, de wettelijke gehuldigd hebben, op den voorgrond worden gesteld. — Het schijnt, dat vele woorden onzer moedertaal, sedert 19 April, eene andere beteekenis hebben gekregen. De logen is waarheid; de onverdraagzaamheid is christelijke liefde; de vrijheid van godsdienst is protestantsche inquisitie; de politieke vrijheid is Napoleontische dwang geworden....

„Gij, die reactie bedooft, schiermt niet langer met de leus van *mildere toepassing*;” zij die eene *staatskerk* verlangt, wiegt het volk niet in slaap met de leus *vrijheid van geweten, gelijkheid van regten voor ieder*;” zij, die beoogt, den burgerstand de politieke regten te ontnemen, die hij thans bezit: reikt hem niet schijnheilig de hand, opdat hij met u naar de stembus snelle ter volvoering van een zelfmoord.

„Schijnheiliger, maar verachtelijker nog is het drijven van hen, die, tot bereiking van hunne strafwaardige doeleinden, zelfs den onschendbaren persoon van onzen Koning tot leus tot middel van verblindende gebruiken.

„Het is voor of tegen den Koning, dat gij kiest!” heeft men uit dat end monden der Natie toegeroepen. Schijnheiligheid en logen.

„Alle partijen eenheidsden den Koning aan, zijn aan het Huis van Oranje gehecht. In Nederland erkent men slechts één Hoofd van den Staat: het is Willem van

Oranje. Het was en is geen strijd voor of tegen den Koning. Zij, die zoodanige leer verkondigen, zijn de waarachtige vrienden des Konings niet; want, door den Koning in den strijd te mengen, schenden zij zijne grondwettig erkende onschendbaarheid. Maar zij weten, dat zij door die schijnheilige verkleefdheid de Natie kunnen misleiden: en zij hebben het gedaan. Mannen, het stelsel van vóór 1848 toegedaan, wier regeringsbeginselen bij ons achteruitgang, politieke domperigheid en materiëlen stilstand hebben bewerkt; in Frankrijk, Pruisen, Oostenrijk en elders de liefde des volks jegens zijne Vorsten hebben vervreemd, zijn onder die leus, als dooden uit hunne graven gerezen, plotseling weer opgestaan, om de rol van bolwerken van den Troon te spelen. Bolwerken van den Troon! Tegen welke vijanden? Schande over hen, die zelfs het denkbeeld, dat de Troon, voor ieder even heilig, één oogenblik in gevaar was, deden geboren worden! — Neen, onder de schijnheilige leus: *voor of tegen den Koning!* heeft men eigen verheffing bedoeld, afbreking van wat bestaat, terugkeer naar den onzaligen tijd van misbruiken en willekeur.”

Men schrijft ons het volgende:

„De recensent geeft, in zijn No. 6 dezer maand Juni eene beoordeeling over een te Utrecht in 1852 uitgegeven werk getiteld, *Histoire Abrégée de l'Eglise Méropolitaine d'Utrecht sous Philippe II, jusqu'à l'an 1784. Troisième édition augmentée par l'auteur Mons. G. Dupac de Bellegarde.*

„Wij hebben er niets op tegen dat de Jansenisten zoo gaarne, gelijk in die beoordeeling geschiedt, en niet ten onrechte zich oud-Roomschen noemen, zij hebben op dien titel alle regt. — Immers vroeger schreef men altijd wanneer een Burgemeester, Notaris of Vroedschap afstand gedaan had of weggejaagd was: *oud-Burgemeester, oud-Notaris, oud-Vroedschap*, dat wil zeggen *gewezen*. Welnu de Jansenisten hebben alle aanspraak op den titel van *oud of gewezen Roomsche*.”

Nog iets ter toelichting van het doel, door eenige pligtvergetene boekhandelaars achtervolgd met de uitgave der schandelijke publikatie, die Nederland in de laatste weken in beroering hebben gebracht.

Men leest in het *Weekblad voor den Boekhandel*:

„De Gebr. Campagne te Tiel.

„Op de replek van de heeren Gebr. Campagne te Tiel, (zie *Weekblad van den Boekhandel* dd. 11 Mei), gerigt aan den heer J. Schleijer te Breda, gevoelen wij ons geprikkeld alleen te antwoorden, dat de *afwijking* van dien heer omtrent de uitgave van: *Een sprekend Portret*, allen eerbied verdient, en dat de heeren Gebr. Campagne te Tiel, al zeer door fanatisme en winstbejag moesten gehallucineerd zijn, als zij geen eerbied meer koesteren voor eenen konfrater die niet valt in, of zich niet vereenigen kan met hunne triviale manier van polemiek voeren.

„Dat gewetensdwang en priesterheerschappij al bedroefd slecht zouden bestreden worden, als zulks door de gewone, weinig logische persprodukten van de Gebr. Campagne moest geschieden, en dat wij die heeren al zeer onvreemd (geleerd, bekend) in letterkunde vinden, als zij spreken van *voorgangers*, daar wij in de gansche litterarische geschiedenis geen een *fatsoenlijk* en tevens *verstandig* man kennen, die de gebreken van andere kerkgenootschappen heeft bestreden met *Orgeldeuntjes, Geuzendieftjes en Carrikatuurprenten*.

„Dat wij de halfteit (misschien wel onbeschaamdheid) van die heerli wel betreuren, als zij in het uitgeven van dergelijke zouteloze aardigheden niets *ongeoefloofs* of *onbetamelijks* vinden.

„Dat het doel der uitgave van hunne prent niet anders zijn kan dan *vuig winstbejag*, want dat zelfs de onnoozelste stovenzetter uit de Tielsche kerk (gewone habituée op de *kernachtige* (?) polemische schriften van de zeer verwaardigde Broeders Campagne) in deze *veel bewogen dagen* zich niet vertrouwen kan of vertrouwen zal op dergelijke *ainschouwelijke voorstellingen*, waarvan ze op zijn allerminst zeggen zal: *'t papier is geduldig*, of: *waar kan dat nu toe dienen?*

„Dat ook wij het de pligt achten van iederen Protestantschen Boekhandelaar, om op eene wettige en geoorloofde wijze (twee woorden, in het woordenboek van het decorum der heeren Campagne uitgeschrapt) mede te werken tot het uitgeven van goed geschreven, fiksche en geargumenteerde polemische schriften tegen andersdenkenden, waardoor wrijving, opheldering en licht voor hen zal geboren worden. Maar dat wij het *meer* dan *vuig winstbejag* noemen als de boekhandelaar zich, even als een schooljongen, presteert tot het uitgeven van hatelijke, ellendig geschreven libellen, die het een of ander dom heethoofd hem te huis brengt.

„Dat de heeren Gebr. Campagne te Tiel niet schijnen te weten wat ironie en satire is, om daarmee de uitgave van hunne prent te versieren. Tot ironie en satire behoort geestigheid, tot het vervaardigen van pasquillen (niet te verwarren met caricaturen) behoort men slechts eene goede dosis volksopgewondenheid, mitterij en haat.

„Dat in elk geval (zelfs bij omwenteling en groote crisis) de uitgave van caricaturen door elk verstandig man geoorloofd wordt, daar de caricatuur niets bewijst, het teekent van zwakheid en van hevige doldriftigheid is. Daar boven is zij gauw gemaakt, mijne heeren Campagne en als gij zoo wel onder een onzer Konfraters eenen respondent van de *Charivari* of *Punch* aantroft, gelijkt mij, hij zou zeer gemakkelijk van u een *sprekend portret* kunnen vervaardigen, met het oog op de rol, die gij in de laatste tijden in den Boekhandel hebt gespeeld, hij craijoneerde zoo al wat Don Quichotten (wie weet, hij boven hunne hoofden hunne naam niet schreef), die met scheerbekken op het hoofd, op al de Pausen, Redemptoristen, Jezuiten en Bisschoppen aanholden, terwijl met de kandiditeit van Engelen de geldlade uit uw winkel tildt, en boven uwe en uwer redakteuren hoofd het motto der u zoo zeer aan het hart liggende Jezuiten zou staan:

„Alles tot meerder eer en glorie van God!

„L. PHILIPPONA.”

Ook in het hoofd-kiesdistrikt Dordrecht moet, bij de jongste verkiezingen, eene onregelmatigheid hebben plaats gegrepen.

De burgemeester van Ridderkerk, was, even vóór de afrekening van het ministerie Thorbecke, tevens benoemd tot burgemeester van 't Ambacht. De raad weigerde de benoeming te erkennen, zoodat een der wethouders onwettig de funktie van burgemeester bleef waarnemen. De benoemde burgemeester sommeerde zelfs den wethouder, bij denwaarders-exploit, om den stempel der gemeente af te geven en hetgeen verder hem, als wettig benoemd burgemeester, behoorde te worden afgegeven. Men bleef weigeren: naar 't schijnt bemoeide er zich het openbaar ministerie niet mede. Inmiddels viel de kabinets-verandering voor en daartuit volgden de verkiezingen. De steeds onwettig fungerende wethouder belegde eenen raad; die raad benoemde een stem-bureau; de wethouder zond de stembriefjes rond.

Naar onze meening, is hier eene oproeping geschied en een stembureau benoemd door onbevoegden; de gevolgen, daartuit voortgevloeid, zijn dus onwettig. Ofschoon nu wel het getal kiezers van 't Ambacht geen invloed kan maken op de meerderheid van stemmen, die de gekozene leden hebben verkregen, zal toch het beginsel, dat het hier geldt, behooren te worden uitgemaakt.

(Grondwet.)

De Heer L. Tuerlinckx te Brussel is, reeds vóór de verkiezingen, in de *Grondwet* afgebeeld, het sprekend gelijkt afbeeldsel te teekenen van Z. Doorl. Hoogw. den Aartsbisschop van Utrecht. De vroeger door den Heer Tuerlinckx geleverde portretten in steendruk, van Z. Eminentie den Kard. Aartsbisschop van Mechelen en van de meeste Hoogleeraren der Leuvensche Hoogeschool, zijn een waarborg, dat de lithografieering der beelden van onzen geliefden Aartsbisschop aan geene onbevoegde handen werd toevertrouwd. Wij denken, dat men in Holland reeds spoedig de verschijning van dit gesteendrukt portret mag verwachten. De Heer Tuerlinckx houdt zich ijverig met de afwerking bezig. Wij noodigen alle liefhebbers van goede gewijde Kunst, en bijzonder de hoogschatters van Mgr. van Utrecht uit, met de aanschaffing eener beeldtenis van den Hoogw. Kerkvoogd te wachten, tot zij het werk van den Heer Tuerlinckx gezien zullen hebben. 't Is toch eene onbetwistbare waarheid, dat in België de steendruk op eene hoogte staat, die hij in Holland nog niet heeft mogen bereiken. Intusschen, zoo wij wel onderrigt zijn, ontving de Heer Tuerlinckx zijne leiding in Nederland; althans zijn broeder, de begaafde beeldhouwer van de Landvoogdesse Margaretha, is een leerling van onzen Royer.

Men meldt ons, dat de heer L. Tuerlinckx een aanbevelingsbrief van Z. Em. den Kard. Aartsbisschop van Mechelen heeft, opdat hem vergund moge worden ook de portretten onzer andere Bisschoppen op steen te brengen.

Te Amersfoort is tot lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen: de heer W. L. F. C. ridder VAN RAPPARD.

De *Staats-Courant* deelt het programma mede van het ceremonieel, hetwelk zal worden in acht genomen, bij de aankomst van HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik der Nederlanden binnen het rijk, en in de residentie, op 21 Juni aanstaande.

Verder is het officiële programma bekend gemaakt der feestelijkheden, die, van Dinsdag 21 Juni tot Zaterdag 25 Janij, in de residentie zullen plaats hebben, ter gelegenheid van de aankomst der hooge echtgenooten aldaar ter stede. Op 21 Juni is de plegtige intogt bepaald; 22 Juni zal een groot diner plaats hebben in het paleis in het Noordeinde; 23 Janij cour van voorstelling en felicitatie in het paleis van HH. KK. HH.; 24 Juni groot diner in het paleis in het Noordeinde; 25 des ochtends en des avonds volksfeesten, te geven door het plaatselijk bestuur der residentie.

(1) Dit werd geschreven in Februarij. Reb.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft, met wijziging der vroegere beschikking, ter verdeeling van het hoofdkiesdistrikt Dokkum, voor zooveel betreft de gemeente Kollumerland en Nieuw Kruisland, voor de verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in die gemeente andere onderkiesdistrikten aangewezen.

Op heden.	Op 8 Junij 1852.
95 stapels, weg. 23,518 t .	118 stapels, weg. 35,342 t .
Prijs per 50 N. t :	
middelbare . . . / 25.—	/ 17.—
kleine gras . . . » 24.75	» 17.25
» hooi . . . » 23.50	» 16.—

De uitvoer op Java en Madura naar den Oosterschen Archipel gedurende hetzelfde tijdvak bestond uit het volgende: Aan voortbrengselen van den Oosterschen Archipel f 4,053,074; de West van Indië en Boegalen f 93,248; China, Manila en Siam f 193,810; Japan f 280,058; Europa en Amerika f 2,141,579. Totaal f 7,761,969.

FRANKRIJK.

— Een schrijven van 21 Mei uit Smyrna verzekert, dat het stoomfregat de *Gomer* zich nog altijd in die haven bevond. Een Russisch korvet en twee Engelsche oorlogschepen lagen mede ter reede. In weerwil der tijdingen uit Konstantinopel ondervindt de handel geene vertraging.

ENGLAND.

Lord Aberdeen, het hoofd van het kabinet, heeft thans in een schrijven aan gezegde Iersche heer van klaard, dat hij geenszins instemde met de gezegden van Lord Russell, en te gelijktijd aangevoerd, dat die Lord zelf, in geenerlei opzigten, den Katholieken vijandig was, en men zijne woorden volstrekt niet in dien zin moest opnemen. Dezelfde verklaring is ook door Lord Russell afgelegd.

— Volgens de *Times*, heeft de weigering der Porte van het door vorst Mentshikoff gestelde ultimatum, te St. Petersburg verbittering doen ontstaan, zoo zelfs, dat de Keizer zijn besluit moet hebben te kennen geven, om geen haar breed van zijne eischen af te wijken. Het blad blijft niettemin bij zijn gevoelen, dat Engeland, Frankrijk, Oostenrijk en Pruisen er gelijk belang bij hebben, om aan de eischen en plannen van Rusland tegenover Turkije, weerstand te bieden.

Men schrijft uit Bern, dd. 4 Junij. De Bondsraad heeft gisteren in de Freiburger zaak den krijgsraad inkonstitutionneel en zijne vonnissen ongeldig verklaard, en de beschuldigten zullen naar de gewone regtbanken worden verwezen, tenzij de groote raad hun liever kwijtschelding verleene.

— Men schrijft uit Pesth, dat een agent van Kossuth, de advocaat Varga, die met valsche passen in Hongarije gekomen was, zich te Weenen heeft opgehouden, en bij zijne pogingen om over de grenzen te vlugten in hechtenis genomen is.

De *Friester Ztg.* meldt uit Konstantinopel eene geheele reeks van krijgsochtige berigten, toernstingen, plannen, enz. die echter voor alsnog weinig geloof schijnen te verdienen.

dat aan den eisch der Russische regering, om haar
het protektoraat over de Grieksche kerk toe te staan,
niet zal worden voldaan, doch dat het protektoraat zal
worden aangeboden aan de gezamenlijke of voornaamste
Christelijke Mogendheden:

dat die Mogendheden zich zullen verbinden tot handhaving der onschendbaarheid van het Turksche rijk, waartegen de Porte de emancipatie der Christen bevolking zal voltooien;

Dat de Porte daarin zelfs zoo ver wenscht te gaan, dat uit de door haar te nemen maatregelen, eene volstrekte gelijkheid tusschen Mahomedanen en andersdenkenden, zal geboren worden :

en dat daardoor de eischen en vorderingen van Rusland geheel en al behooren te vervallen, vermits aan dat rijk de grond, waarop het zijne reklamatien vestigde, ontzinkt.

De vergadering der diplomaten hechte niet alleen hare volle goedkeuring aan de door Turkije toegezonden gedragsslijn, maar Lord Radcliffe, de gezant van Engeland, stelde zelfs voor, om in dien geest eene gemeenschappelijke, officiële nota te onderteekenen. De heer de Lacour, gezant van Frankrijk, is met de redactie van het stuk belast, dat, naar men veronderstelt, zoowel aan de Turksche als aan de Russische regering zal worden toegezonden.

Haili, de schoonbroeder des sultans, zat als buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Turkije, naar St. Petersburg vertrekken.

van Afgevaardigden niet weinig tegenstand had ontmoet, is door den Senaat in zijne zitting van den 1sten dezer bijna eenstemmig aangenomen.

Onlangs zijn in het kanton Tessin drie Italiaansche uitgewekenen gevat en in regten betrokken, als verdacht van pogingen tot rustverstoring in Lombardije; op de vraag der regters in Tessin, of er politieke bezwaren tegen de voortzetting van het regtsgeding bestonden, heeft het eedgenootschappelijk bewind onkenkend geantwoord.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Junij. Het gerucht, dat gen. Changuarnier zijne diensten aan de Porte heeft aangeboden, wordt door hem zelve gelogenstraft. De generaal heeft in eenen brief aan de *Emancipation* de verklaring gedaan, dat zijn degen alleen aan Frankrijk behoort.

— Eergisteren is graaf Nesselrode op zijne reis naar Londen door Brussel gekomen.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van f1000 of daarboven te beurt gevallen aan N° 12826 f5000, N° 17226, 9892, 7215 en 17468 ieder f1000.

AMSTERDAM, 8 Junii.

OVERLEDEN (3 Junij): M. A. van Peene Pz., 77 j. —
(4 Junij): R. J. Froger, 8 m. — (5 Junij): E. J. M. Deuf-
ferwiel, 5 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	7 JUNI 4 1/2 u.	8 JUNI 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2 1/2 pCt.	63 1/2	63 1/2	63 1/2
Dito Dito 3	76 1/2	76 1/2	76 1/2
Dito Dito 4	95 1/2	95 1/2	95 1/2
O. I. Leening 1844 4	94 1/2		
Amort. Syndic 3 1/2	94 1/2		
Handel-Maatschappij 4 1/2			
Aand. Rijn-Spoorweg	102 1/2		
Aand. Holl. S. M.			
Obligatiën			
België, Obligatiën 1844			
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2	52 1/2		
Dito bij Rousch. en Volksw.	52 1/2	52 1/2	
FRANKEIJSK, Obligatiën 3		73 1/2	
SPANJE Nieuwe 1	23 1/2	23 1/2	23 1/2
Dito 3	48 1/2		
Dito Binnenl. à 6/m.	48 1/2	43 1/2	
Coup. Bewijzen	6 1/2	6 1/2	6 1/2
Amortisable Schuld	5 1/2		
Portugal te Londen 5	38 1/2	38 1/2	39
Dito Dito 4	36 1/2	37	37 1/2
Russ. bij Hope 1798 en 1815	108 1/2	108 1/2	108 1/2
Dito Dito 1825 en 1829			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	93	93	
Dito 4 1/2	104 1/2		
Dito bij Hope 4	92 1/2		
Dito bij Steglitz en C°.	92 1/2		
Dito bij id. 5de Serie 4	92 1/2		
Cert. te Hamburg 5			
Inschrijving in Assignaat. 6			
Cert. van dito	74 1/2		
POLENS, Certifikaten 4	86 1/2	86 1/2	
Dito Aand. à fl. 500	164 1/2		
Dito met Lot. 300			
AMERIKA, Bank-Actiën	4 1/2		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f			
OOSTERRIJK, Metalliek 5 pCt.	94 1/2	93 1/2	93 1/2
Dito 1847 2 1/2	42 1/2	42 1/2	42 1/2
Dito 1851 2 1/2	42 1/2	42 1/2	42 1/2
Dito 1849 5	94 1/2	93 1/2	94 1/2
Ween. Bank bij Gollen C°.			
Dito 7 1/2			
Léttér B 5	98 1/2	94 1/2	93 1/2
Aand. met Loting fl. 500	1160		
Nieuwe dito 250			
NAPELS, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.			
BRAZILIË te Londen 1844 5	93 1/2	91 1/2	
Dito Leening 1843 5			
Dito £ 200			
PERU			
MEXICO Nieuwe 2	26 1/2	26 1/2	26 1/2
MEXICO Aand. £ 100	40 1/2	40 1/2	41
GRENADA Aand. £ 100 2	22 1/2		
Dito Uitgestelde	10 1/2	10 1/2	10 1/2
ECUADOR Aand. £ 100			

Venezuela uitgestelde 16½, 17½; Grieken 5 pCt. 6½, 7½.
Van Holl. fondsen waren Intergr. meer aangeboden en de
overige onveranderd. Van vreemde effecten waren Oostentijds
sche, Spaansche en Mexikaanen lager, Portug. iets beter en
de overige bijna als gisteren, alleenlijk waren Venes. en
Grenada's wederom beter.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 2 pCt.

Madrid	1/m.	564	Wenen	6/w.	324
Cadix	3/m.	246	Augsburg	"	354
Seville	"	247	Frankfort	"	984
Bilbao	"	243	Hamburg	2/m.	354
Lissabon	"	244	"	zigt.	334
Porto	"	414	London	2/m.	11,374
Genova	"	414	"	zigt.	11,374
	2/m.	464	Rotterdam	"	4

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Janij. Belg. leen. 3½ pc. 51½, 1840/1841 5 pc. 97½, 1848, —; Spanje 1—3 pc. 23, Binnent. 3 pc. 43½, Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 8½.

PARIS, 7 Junij. Franche 3 pc. 77,—; id. 4 pc. 105,—; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42 5 pc. 44 pc.—; 2½ pc.—; Napels 5 pc.—; Spanje 5 pc. 25½; Bai- tenl. 3 pc. 48; Sienenl. 3 pc. 43½; Holl. 2½ pc.—; Ple- mont 5 pc. 98,50; Portugal 5 pc.—; Romainen 5 pc. 90½; Rusland 4 pc. 101½; Metall. 5 pc. 87.

Londen, 7 Junij. Cons. kont. 98; a —; opt. 98; a —;
 Brz. 100 a 101; 1829/39 101 a 103; 1852 98; a 96; Den. 98;
 83 a 85; 5 pc. 105 a 107; Span. 51 a 53; Gren. 52 a 54;
 Uitgest. 10 a 10; Mexico Nieuw 27 a —; Span. 27 a —;

te Amsterdam bij C. L. VAN LANGEHEUZE, Drukker en Uitg.